

SCIENCE AND EDUCATION
FOR SUSTAINABLE LIFE

SLU – trender bland studerande och möjligheter till rekrytering av yrkeslärare

Rikskonferens naturbruk 2024

Håkan Schroeder

Utbildningar i Alnarp

- Forest and Landscape (jägmästare)
- Landskapsarkitekt
- Landskapsingenjör
- Lantmästare
- Trädgårdsingenjör –design
- Trädgårdsingenjör –odling
(kan leda till Hortonomexamen)

Utbildningar i Ultuna/Uppsala

- Agrar ekonomi (agronom)
- Biologi och miljövetenskap
- Civilingenjör i energisystem
- Civilingenjör i miljö- och vattenteknik
- Djur och hållbarhet (agronom)
- Djursjukskötare
- Ekonomi - hållbar utveckling
- Etologi och djurskydd

Utbildningar i Ultuna/Uppsala (forts.)

- Landskapsarkitekt
- Landskapsingenjör
- Livsmedelsprogrammet (agronom)
- Politics kandidat – hållbar utveckling
- Samhällsutveckling - landsbygd (agronom)
- Skogsekonomi (jägmästare)
- Veterinär
- Växtodlingsprogrammet (agronom)

Utbildningar (forts)

Umeå

- Skogsvetare (jägmästare)

Flyinge/Strömsholm/Wången

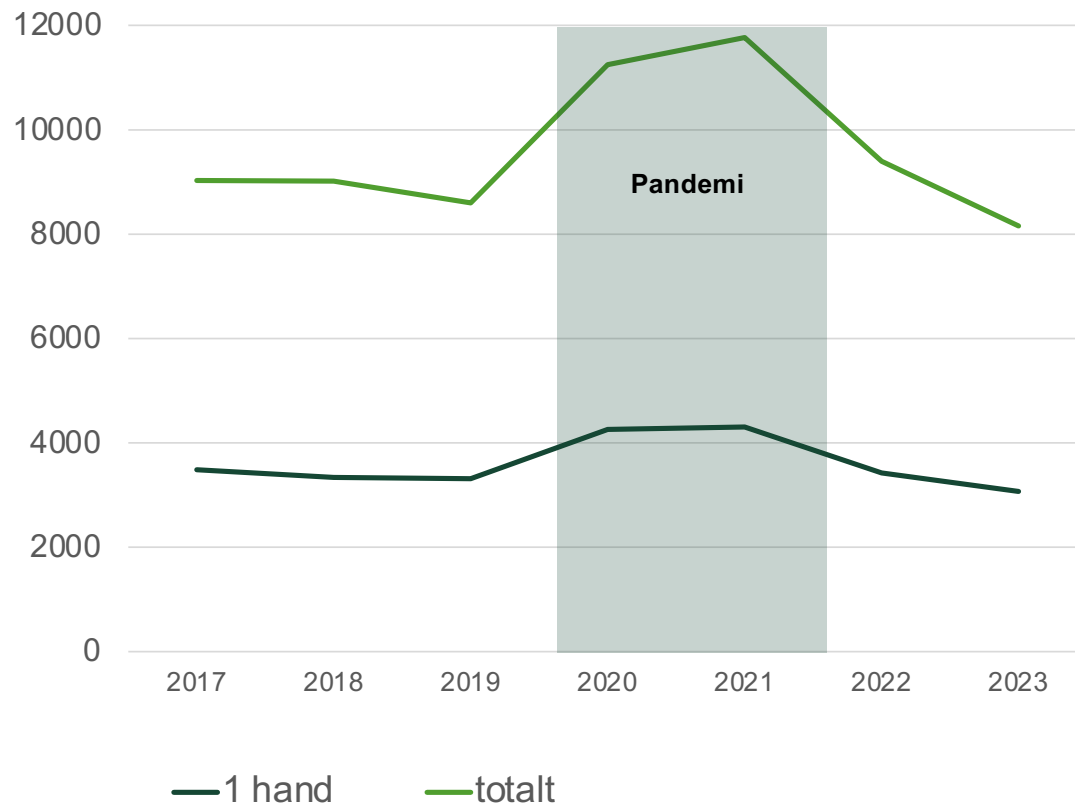
- Hippolog

Skinnskatteberg

- Skogsmästare (jägmästare)

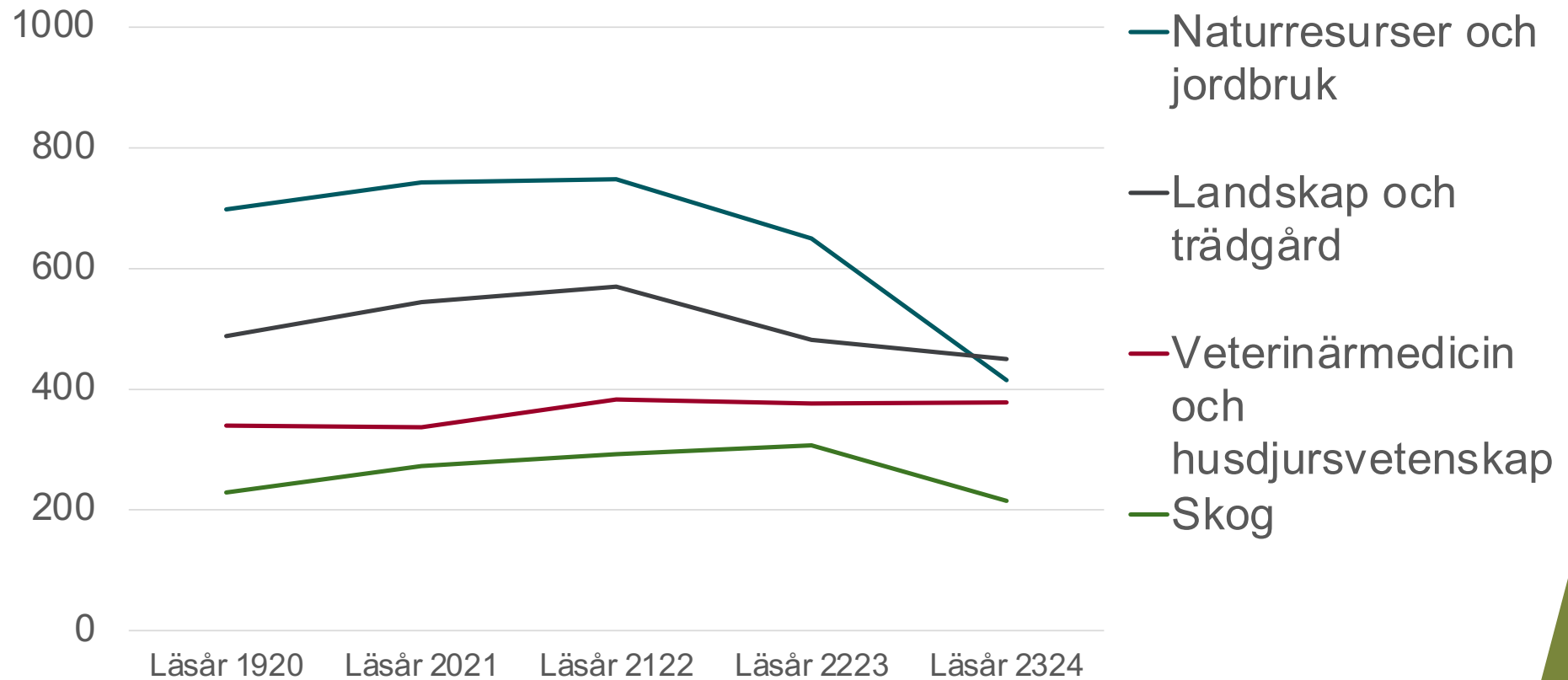

Antal sökande, 1:a hand och totalt

- Tydlig pandemi-effekt
- Ojämnt söktryck; ca $\frac{1}{2}$ av alla gäller 2 program; veterinär och djursjukskötare
- Många är inte behöriga
- Många är inte 1:handssökande

Registrerade nya studenter per utbildningsområde, 5 år

Registrerade studenter hösten 2023

GRUNDNIVÅ:

- 1095 beslutade nybörjarplatser
- 950 registrerade studenter
- Minskningar omfattande fler än 10 studenter på 5 program
- 15 av 25 program på grundnivå saknar reserver
- Veterinärprogrammet ökar planenligt i enlighet med regeringsuppdraget

Nya NB-elever vid SLU ht 23

(dvs. sådana som var behöriga, blev antagna och registrerades)

NB-elever ht 23

Antagna och reservplacerade

Program	Ant	Res	Program	Ant	Res
Djursjukskötprogrammet	30	143	Landskapsingenjör - Alnarp	3	
Veterinärprogrammet	18	52	Biologi och miljövetenskap	2	1
Etologi och djurskydd	15	3	Landskapsarkitekt, Alnarp	2	
Lantmästarprogrammet	15		Samhällsutveckling - landsbygd	2	
Skogsmästarprogrammet	14		Trädgårdsingenjör - design	2	
Djur och hållbarhet - kandidat	10		Ekonomi - hållbar utveckling	1	
Agrar ekonomi	5		Landskapsarkitekt - Uppsala	1	2
Hippolog - Islandshäst	4		Landskapsingenjör - Uppsala	1	2
Skogsekonomi (kandidat)	4		Trädgårdsingenjör - odling	1	
Skogsvetarprogrammet (kandidat)	4		Växtodlingsprogrammet	1	
Hippolog - Ridhäst	3				

Totalsumma antagna från NB 138
varav 1:handsalternativ 120

NB-elever **som är behöriga** kommer väl ut i antagningen till både veterinär- och djursjukskötarprogrammet (ht 2023)

	NB	Övriga	Totalt
Djursjuksk.			
Antal behöriga sökande	173	1112	1285
Antal antagna	30	75	105
Andel antagna (%)	17	7	8
Veterinär			
Antal behöriga sökande	70	1010	1080
Antal antagna	18	127	145
Andel antagna (%)	26	13	13

Varför fyller inte SLU platserna? - Ingen kan veta säkert, många gissar.

Några fakta :

- Det samlade utbildningsutbudet i Sverige har ökat över tid
- Det finns 3183 olika program inom högskolan inför ht 23, inte lätt att nå ut med info om ett specifikt program
- 2/3 av alla UoH hade färre reserver ht 23
- Trend: fler kommer in på sina 1:a-handsalternativ (SLU är ofta lägre prioriterat)
- Yrkeshögskolan växer
- Andra UoH profilerar sig också inom liknande områden som SLU

Målgruppsanalys: trender och preferenser hos unga 15-24 år

Ungdomsbarometern Högskolerapporten

- **Intervjumetod:** Digital enkätundersökning
- **Målgrupp:** Unga i Sverige, 15-24 år
- **Fältperiod:** 5:e oktober 2023 – 23 november 2023
- **Antal intervjuer i studien totalt:** 15008, högskolerapporten: 4335
- Studien har gjorts sedan 1991

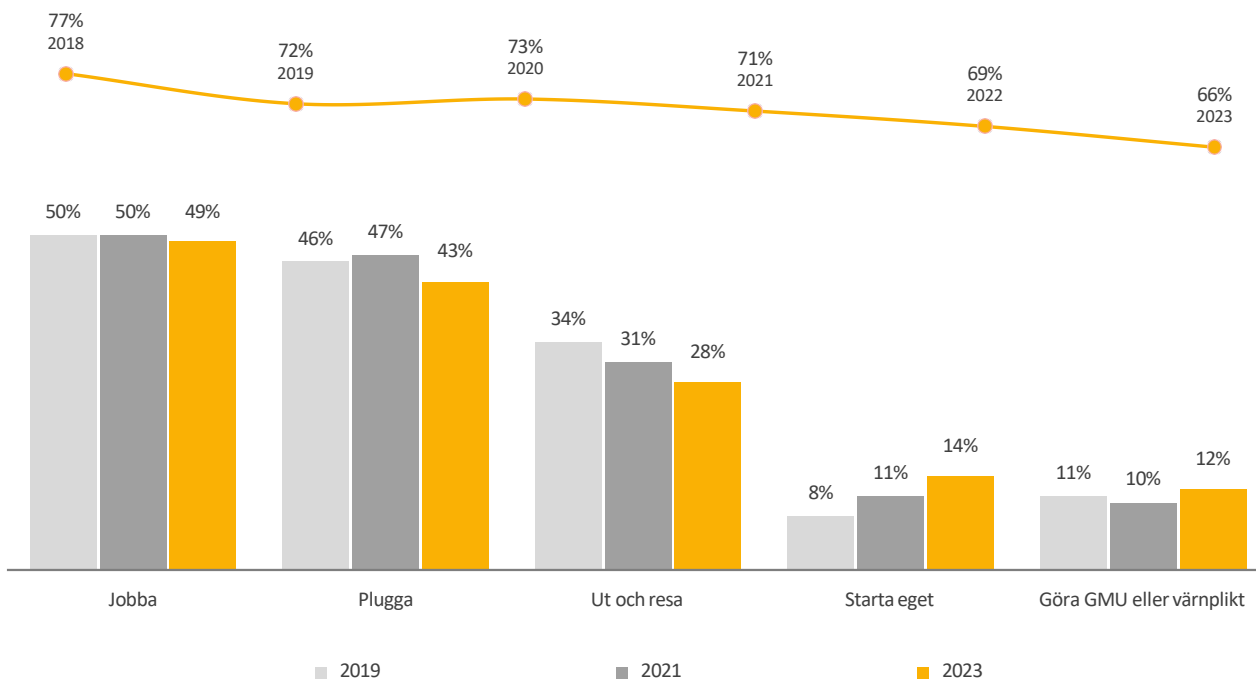
”Pandemi, Rysslands invasion av Ukraina, inflationskris och nu också Israel-Palestina konflikten. Den ena krisen avlöser eller lägger sig på den andra, och vi behöver gå tillbaka till undersökningen under hösten 2019 för att hitta ett år som skulle kunna karaktäriseras som "normalt.”

För första gången i studien Ungdomsbarometerns historia ser vi nu att det är en majoritet av landets unga som anser att samhällets framtid ser mörk ut.”

De senaste åren har vi sett att rese- och studieintresset har minskat, samtidigt som jobsuget är konstant och intresset för att starta eget har ökat. Det ökade intresset för att starta eget drivs framför allt på av killarna

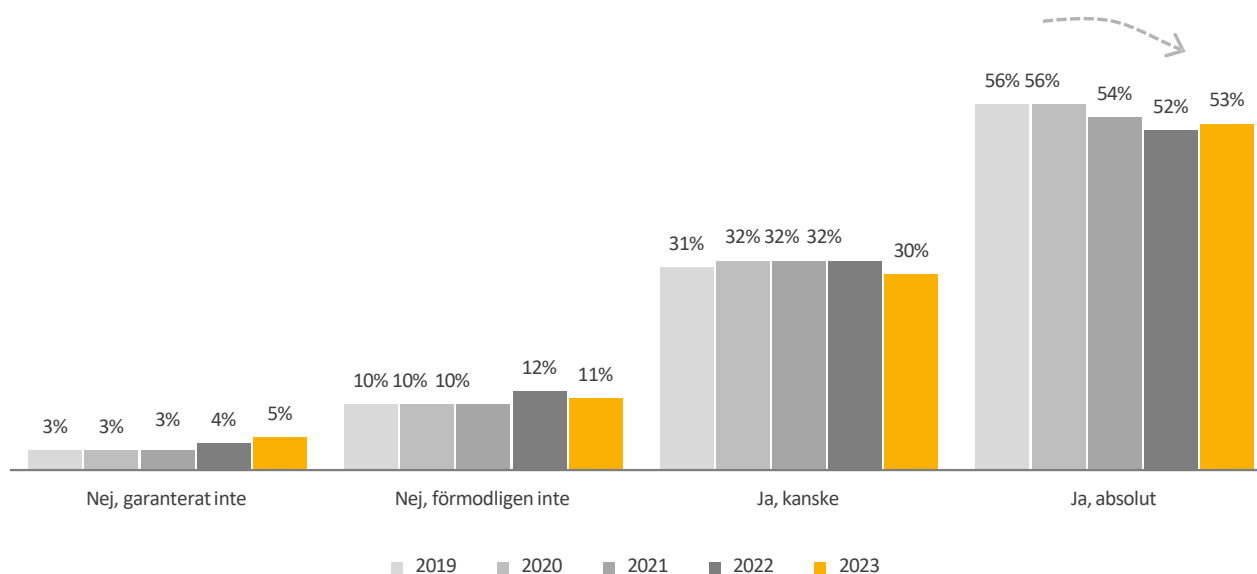
Vad vill unga helst göra direkt efter gymnasiet?

Det ökade intresset för att starta eget drivs framför allt på av killarna. 2019 var det 11% av gymnasiekillarna som helst ville starta eget. Motsvarande siffra 2023 är 20%.

Hur stort är studieintresset bland gymnasieelever?

Hur stor andel av gymnasiepopulationen läser de facto vidare inom tre år efter studenten?

I de senast tillgängliga siffrorna från SCB, vilka avser examinerade från gymnasieskolan 2020, ser vi att ungefär hälften (49%) av de examinerade hade påbörjat en utbildning på högskola/universitet inom tre år.

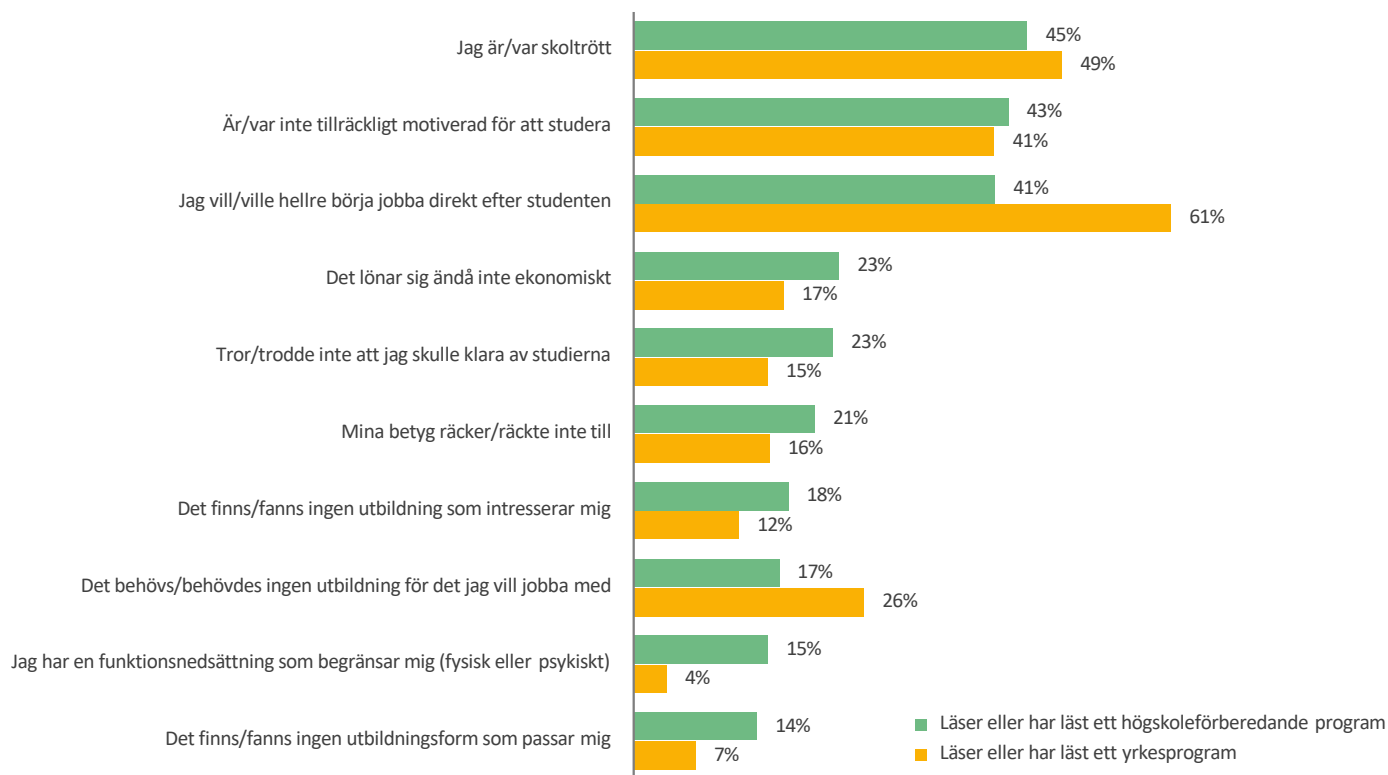
Om vi istället tittar på övergången inom 1 år efter studenten – vilket ger oss möjlighet att titta på avgångseleverna 2021 och 2022 – så ser vi att andelen som har läst vidare på högskola/universitet inom ett år efter studenten har minskat sedan 2020.

Samtidigt som andelen som läst vidare minskat har dock antalet gymnasieelever som gått ut gymnasiet ökat, vilket har kompenserat för tappet. Om det inte sker någonting drastiskt med examinationsgraden i gymnasieskolan kommer antalet examinerade från gymnasieskolan att fortsätta öka fram till 2029.

De vanligaste svaren på varför man inte vill studera är att man är skoltrött, inte tillräckligt motiverad för att studera eller att man vill börja jobba direkt efter studenten. Det finns dock, föga förvånande, stora skillnader i svar mellan de som har läst ett högskoleförberedande program och de som har läst ett yrkesprogram

Varför vill unga som läst högskoleförberedande program vs. yrkesprogram inte läsa vidare?

Högskolepremien i Sverige är låg – inte minst för killar:

Förenklat betyder högskolepremien den procentuella skillnaden som högskoleutbildade har i lön jämfört med gymnasieutbildade. Den internationella samarbetsorganisationen OECD granskar varje år utbildningssektorn i sina medlemsländer och Sverige brukar hamna i botten. Enligt en rapport som släpptes av SACO under 2023, har högskolepremien förändrats olika för tjejer respektive killar under 2000-talet – den har minskat för män under hela 2000-talet, medan den å andra sidan har ökat för kvinnor under 2010-talet.

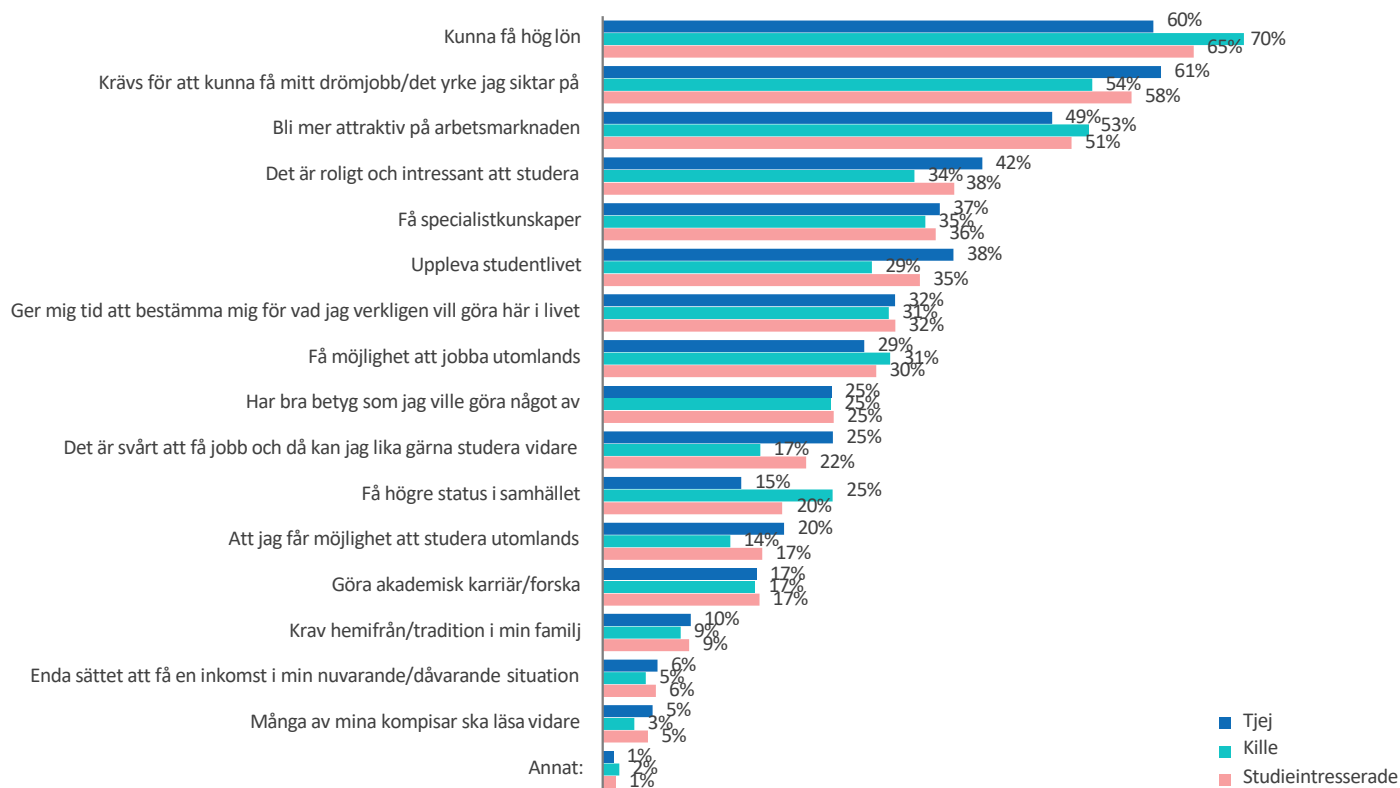
...och fler tycks också bli varse om detta:

Som vi ser här till vänster är det ungefär 1 av 5 som uppger "det lönar sig ändå inte ekonomiskt" som skäl bakom deras ovilja att studera. Detta är också någonting som har ökat över tid: 16% av landets gymnasieelever svarar detta år 2023, jämfört med 8% år 2020. Utvecklingen i fråga har framför allt drivits på av killarna.

När vi frågar unga som är intresserade av att studera om sina skäl för att göra det, framgår det att valet att studera vidare handlar mer om arbetsmarknad än nöjet att studera. I grund och botten finns en starkt etablerad uppfattning om att högskolestudier är vägen till de prestigefyllda och välavlönade jobben

Varför vill landets studieintresserade läsa vidare?

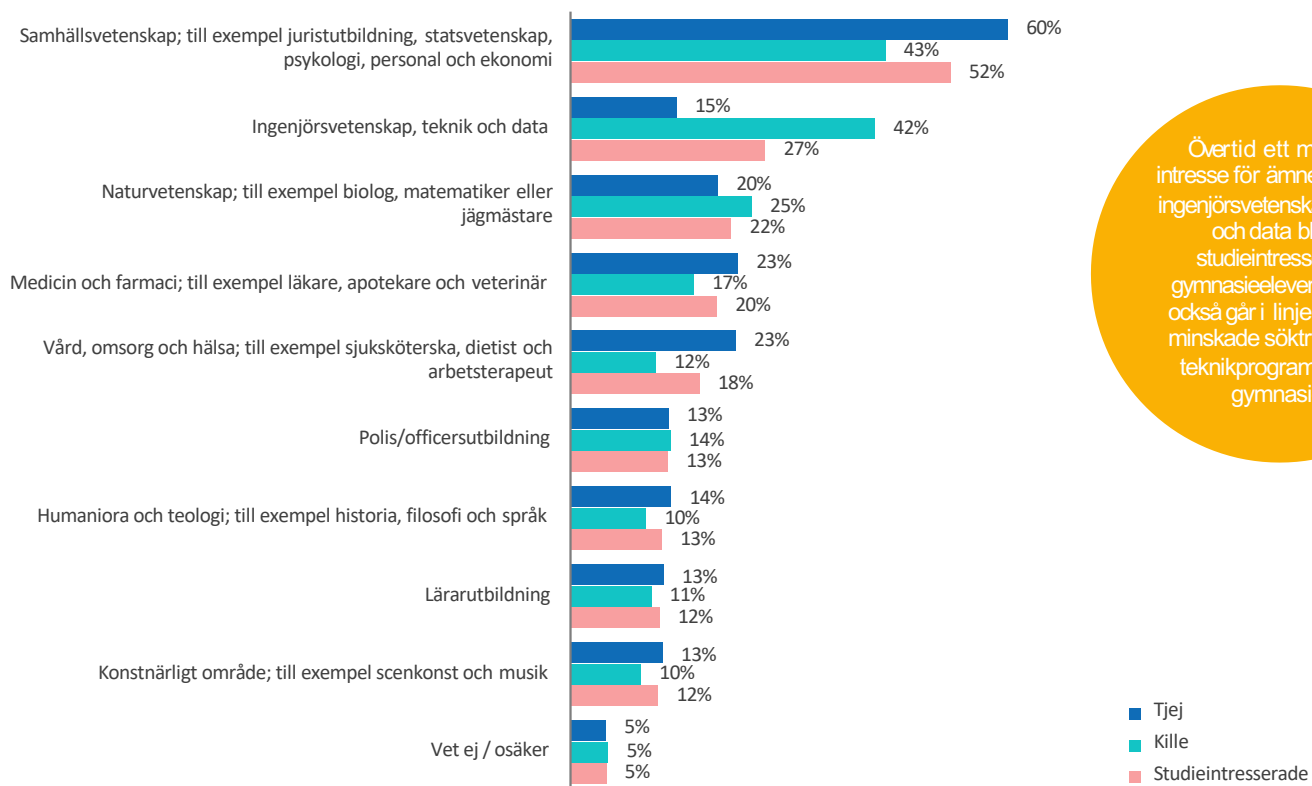
Förändringar över tid:

År 2020 var det första gången som skälet "kunna få en hög lön" klättrade förbi skälet "krävs för att kunna få mitt drömjobb/det yrke jag siktar på". Sedan dess har lönsens relativa betydelse ökat, samtidigt som drömjobbet som skäl har minskat relativt sett. Denna förändring gäller i stort sett oavsett vilken grupp av unga vi isolerar över tid. Då ska vi också komma ihåg att det är en minskande grupp av unga som är studieintresserade, och varför man inte vill läsa vidare säger också en del om hur ungas syn på högre utbildning har förändrats (vilket vi kommer återkomma till senare i rapporten).

Nedan ser vi vilka ämnesområden som de studieintresserade kan tänka sig att söka. Könsskillnaderna är stora både när vi tittar på ämnesområden och på utbildningar inom olika ämnesområden (se: nästa sida)

Inom vilket/vilka ämnesområden kan landets studieintresserade tänka sig att läsa?

Övertid ett minskat intresse för ämnesområdet ingenjörsvetenskap, teknik och data bland studieintresserade gymnasieelever – vilket också går i linje med det minskade söktrycket till teknikprogrammet på gymnasiet

LÄROSÄTEN: KÄNNEDOM

GYMNASIEELEV

LÄROSÄTE:	ÅK. 1	ÅK. 2	ÅK. 3	EJGY	HS-STUD
1. Lunds universitet	56%	58%	63%	69%	78%
2. Göteborgs universitet	52%	57%	59%	74%	75%
3. Uppsala universitet	47%	52%	52%	59%	71%
4. Karolinska institutet	46%	47%	49%	59%	68%
5. Chalmers tekniska högskola	46%	45%	49%	66%	79%
6. Stockholms universitet	45%	50%	49%	60%	70%
7. Kungliga tekniska högskolan (KTH)	41%	41%	47%	58%	75%
8. Handelshögskolan i Stockholm	33%	37%	39%	50%	62%
9. Luleå tekniska universitet	25%	23%	33%	45%	59%
10. Umeå universitet	25%	28%	36%	46%	60%
11. Linköpings universitet	22%	31%	36%	51%	66%
12. Försvarshögskolan	15%	24%	27%	31%	42%
13. Malmö universitet	14%	26%	34%	39%	49%
14. Linnéuniversitetet	13%	18%	29%	44%	61%
15. Jönköping University	13%	17%	20%	37%	54%

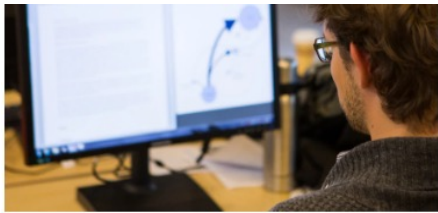
GYMNASIEELEV

LÄROSÄTE:	ÅK. 1	ÅK. 2	ÅK. 3	EJGY	HS-STUD
16. Karlstads universitet	12%	11%	16%	35%	46%
17. Örebro universitet	11%	21%	23%	39%	47%
18. Högskolan i Borås	10%	7%	12%	20%	25%
19. Högskolan i Gävle	9%	7%	8%	15%	19%
20. Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH)	9%	10%	13%	14%	17%
21. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)	9%	9%	13%	22%	34%
22. Högskolan Dalarna	9%	7%	10%	12%	19%
23. Södertörns högskola	9%	11%	13%	23%	32%
24. Högskolan i Halmstad	5%	8%	8%	16%	26%
25. Mälardalens universitet	4%	6%	9%	14%	27%
26. Blekinge tekniska högskola	4%	7%	16%	15%	36%
27. Högskolan i Skövde	4%	5%	8%	14%	20%
28. Mittuniversitetet	4%	3%	14%	22%	45%
29. Högskolan Kristianstad	4%	6%	9%	9%	15%
30. Högskolan Väst	4%	2%	3%	9%	15%

Fortbildning och livslångt lärande

Webbsida för livslångt lärande

Kurser för yrkesverksamma [↗](#)

Fristående kurser är avgiftsfria och du kan välja att läsa på deltid eller distans som möjliggör att du kan studera samtidigt som du arbetar. Här kan du se ett axplock av våra fristående kurser

Uppdragsutbildning

SLU vill främja det livslånga lärandet för att skapa en hållbar utveckling för både människan, djuren och naturen. Detta gör vi bäst genom samarbete med näringslivet

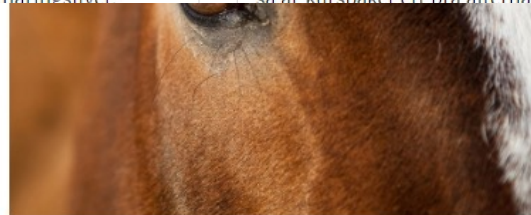
Kurspaket

För dig som vet vilket område du är intresserad av men som har svårt att själv välja blir kurspaket ett bra alternativ. Ett kurspaket är ett bra alternativ. Ett kurspaket

MOOC

MOOC (massive online open course) är utbildningar online som är tillgängliga för alla med ett obegränsat antal platser. De kräver oftast inte några förkunskaper och är

Veterinär och djuromvårdnad

Kompetensutvecklingskurser för veterinärer och andra yrkeskategorier inom djursjukvård, framförallt inom ämnesområde kliniska vetenskaper. Kurser som erbjuds är färdiga

Omställningsstudiestöd

Ekonomiskt stöd för dig som vill skaffa kompetens i yrkeslivet Omställningsstudiestödet är till för dig som behöver stärka din ställning på arbetsmarknaden genom att bredda

Livslångt lärande, forts

VILL DU STÖDJA
SAMHÄLLET
KLIMATOMSTÄLLNING?

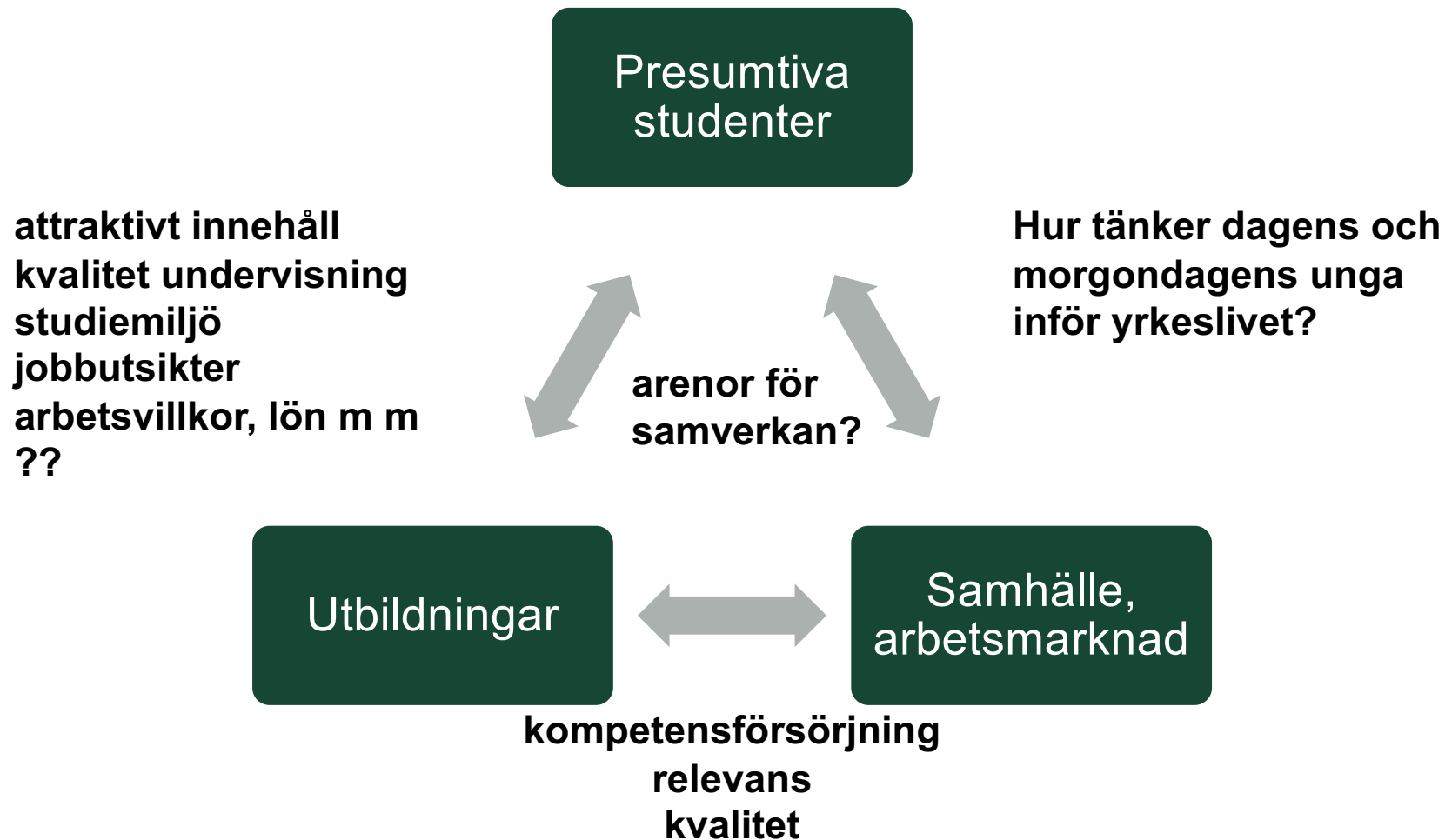
Gå en öppet närbaserad utbildning
inom satsningen Öppet för klimatet!

Hur kan vi stärka rekryteringsunderlag till gröna utbildningar och yrkeslärare?

Det behövs samverkan för att fler ska välja gröna utbildningar och yrken

Tack för inbjudan och välkommen att kontakta SLU!

Håkan Schroeder
vicedekan samverkan och miljöanalys, LTV-fakulteten, SLU
hakan.schroeder@slu.se

SCIENCE AND
EDUCATION
**SUSTAINABLE
LIFE**

Kontakta SLU

För Studie- och karriärvägledare

www.slu.se/stod-kontakt

Mejla: studievagledning@slu.se

Boka besök från SLU

Mejla: study@slu.se

SCIENCE AND
EDUCATION
FOR
SUSTAINABLE
LIFE

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE